

Eksamen i LAT1100 – Innføring i latin vår 2013

Oppgave dag 1. Tirsdag 28. mai (4 timer)

Oppgaven består av to sider. Alle spørsmål skal besvares. Ingen hjelpemidler tillatt. Kandidaten bes skrive tydelig med penn.

I Oversett til norsk de to latinske tekstene på side 2.

II Spørsmål om grammatikk.

1. hominem properantem: Bøy de to ordene sammen i alle kasus, entall og flertall.
2. hos: Bøy ordet i alle kasus, entall og flertall.
3. visitaret:
 - a) Gi verbets a verbo-bøyning
 - b) Bøy verbet i alle personer i entall og flertall i:
 - a. futurum simplex aktiv
 - b. imperfektum konjunktiv aktiv
 - c. perfektum indikativ passiv
4. Hva slags konstruksjon er dette? Finn et eksempel til i teksten på samme konstruksjon (eksemplet kan være annerledes utformet, selv om konstruksjonen er den samme).

indicato nomine
5. Gi to eksempler fra tekstene på substantiver i akkusativ, og forklar hvordan de er brukt.
6. Hvilke verbformer og -tider er dette, og hvordan er de brukt i teksten?
 - a. egressus
 - b. feceris
 - c. perveniret
7. Oversett til latin:
 - a. Hallvard ser at en kvinne kommer.
 - b. Hallvard spør hva kvinnen har gjort.
 - c. Hun pekte ut veien og satte seg i båten. (Bruk absolutt ablativ!)

I Oversett til norsk:

A) Fra *Carmina Burana* (ca. 1230): *Svanesang*

Olim lacus colueram,
olim pulcher exstiteram,
dum cygnus ego fueram.
Miser, miser!
modo niger
et ustus fortiter!

Gyrat, regyrat garcifer;
me rogos urit fortiter;
propinat me nunc dapifer.
Miser, miser!
modo niger
et ustus fortiter!

Nunc in scutella iaceo,
et volitare nequeo;
dentes frendentes video.
Miser, miser!
modo niger
et ustus fortiter!

B) Fra *Hallvardslegenda* (fra 1200-tallet)

Post modicum vero temporis, verno instante tempore, egressus sanctus Hallvardus de domo patris, ut pro suis negotiis agendis partes vicinas visitaret, venit ad stagnum, Dramn nomine, per quod iturus erat, extrahensque modicam lintrem de alga ascendit eam. Et subito advenit mulier praegnans, tremens ac palpitans, rogitans ut eam secum ferret. Et interrogata, quae esset et quo vellet, indicato nomine se transituram per mare velle¹ affirmavit, et ideo cum videret hominem eo itinere properantem, ne tardior perveniret, ideo celeriter accurrisse. Iussaque mulier sedit in puppi. Ille vero iter arripuit navigando. Et subito vidit ad litus, quo mulier venerat, tres viros velociter accurrentes, qui statim aliam cymbam arripientes post eos velocius navigabant. Tunc sanctus Hallvardus mulieri ait: «Agnoscis hos?» Ait illa: «Agnosco.» Et ille: «Ut video, te requirunt; dic mihi, quid feceris.» Respondit illa: «Verum est, quod me persequuntur, sed quod mihi imputant, non feci; imponunt enim super me causam furti.»

¹ Uttrykksmåten er merkelig. I henhold til grammatikkens regler kan vi tenke oss at det i stedet for *velle* står *esse*.